

พิมพ์ครั้งที่ 3
ฉบับปรับปรุงใหม่

การบริหาร ความเสี่ยงภัย

และการประกันภัยในศตวรรษที่ 21

รศ.ดร. จูติวดี ชัยวัฒน์

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ความเสี่ยงภัย	1
1. แนวคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงภัย	1
2. ความเสี่ยงภัย	2
3. ความเสียหาย	4
4. การประเมินระดับของความเสี่ยงภัย	5
5. ภัย และสภาวะส่งเสริมภัย	8
6. การจำแนกประเภทของความเสี่ยงภัย	12
บทที่ 2 การบริหารความเสี่ยงภัย	19
1. เหตุผลในการบริหารความเสี่ยงภัย	19
2. การบริหารความเสี่ยงภัย	21
3. กระบวนการการบริหารความเสี่ยงภัย	24
3.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารความเสี่ยงภัย	24
3.2 การระบุความเสี่ยงภัย	25
3.3 การประเมินและจัดอันดับความเสี่ยงภัย	28
3.4 การสรรหาวิธีการทางเลือกต่างๆ ที่สามารถใช้เพื่อบริหารความเสี่ยงภัย	34
3.5 การเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่เหมาะสมที่สุด	36
3.6 การนำวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่เลือกได้ไปปฏิบัติ	37
3.7 การติดตามผลลัพธ์และทบทวนการบริหารความเสี่ยงภัย	37

บทที่ 3 ประวัติและความสำคัญของการประกันภัย	39
1. ประวัติและความสำคัญของการประกันภัยในต่างประเทศ	39
2. ประวัติการประกันภัยในประเทศไทย	44
3. กฎหมายควบคุมธุรกิจประกันภัย	51
4. ความสำคัญของการประกันภัย	52
บทที่ 4 การประกันภัยและหลักการประกันภัย	55
1. ความหมายและประเภทของการประกันภัย	55
2. ลักษณะของความเสียหายที่สามารถเอาประกันภัยได้	57
3. หลักสำคัญของการประกันภัย	80
4. ลักษณะที่โดดเด่นของสัญญาประกันภัย	66
5. กฎว่าด้วยจำนวนมาก และทฤษฎีการเข้าสู่ส่วนกลาง	68
6. บุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำประกันภัย	70
7. หน้าที่ของบริษัทประกันภัย	72
8. การประกันภัยและการพนัน	73
บทที่ 5 การประกันชีวิต	75
1. ความเสี่ยงภัยของผู้บริโภค	75
2. ประเภทของการประกันชีวิต	76
2.1 การประกันชีวิตประเภทสามัญ	76
2.2 การประกันชีวิตประเภทอุตสาหกรรม	76
2.3 การประกันชีวิตประเภทกลุ่ม	77
3. แบบของการประกันชีวิต	79
3.1 การประกันชีวิตแบบกำหนดระยะเวลา	79
3.2 การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ	84
3.3 การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์	87
3.4 การประกันชีวิตแบบเงินได้ประจำหรือเงินรายปี	90

บทที่ 6 การประกันชีวิตในลักษณะความการลงทุน	97
1. การประกันชีวิตแบบยูนิเวอร์แซลไลฟ์	97
2. การประกันชีวิตแบบแวร์เอเปิ้ลไลฟ์ หรือการประกันชีวิตแบบยูนิคิงส์	106
3. การประกันชีวิตแบบแวร์เอเปิ้ลยูนิเวอร์แซลไลฟ์	111
บทที่ 7 เงื่อนไขกรมธรรม์ประกันชีวิตและสัญญาเพิ่มเติม	117
1. บทบัญญัติกรมธรรม์ประกันชีวิต	117
2. สัญญาเพิ่มเติม	132
บทที่ 8 เบี้ยประกันภัยและเงินสำรองประกันภัยสำหรับการประกันชีวิต	137
1. วัตถุประสงค์ของการกำหนดเบี้ยประกันภัย	138
2. องค์ประกอบการคำนวณเบี้ยประกันภัย	140
3. เงินสำรองประกันภัย	148
3.1 วิธีการคำนวณเงินสำรองประกันชีวิต	148
3.2 ระยะเวลาที่ประเมินเงินสำรองประกันชีวิต	152
3.3 ปัจจัยที่มีผลต่อเงินสำรองประกันชีวิต	153
บทที่ 9 การประกันภัยรถยนต์และการประกันอัคคีภัย	157
1. การประกันภัยรถยนต์	157
1.1 การประกันภัยรถยนต์ภาคบังคับ	158
1.2 การประกันภัยรถยนต์ภาคสมัครใจ	161
2. การประกันอัคคีภัย	170
2.1 การประกันอัคคีภัยสำหรับที่อยู่อาศัย	170
2.2 การประกันอัคคีภัยสำหรับสถานประกอบการ	172
2.3 การประกันภัยธุรกิจหยุดชะงัก	173

บทที่ 10 การประกันภัยทางทะเลและขนส่งและการประกันภัยเบ็ดเตล็ด	175
1. การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง	175
1.1 การประกันภัยตัวเรือ	176
1.2 การประกันภัยการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ	179
1.3 การประกันภัยการขนส่งสินค้าในประเทศ	187
2. การประกันภัยเบ็ดเตล็ด	187
2.1 การประกันภัยอุบัติเหตุส่วนบุคคล	187
2.2 การประกันภัยอุบัติเหตุการเดินทาง	188
2.3 การประกันสุขภาพ	188
2.4 การประกันภัยเจ้าบ้าน	189
2.5 การประกันภัยกอล์ฟ	189
2.6 การประกันภัยสำหรับผู้โดยสารเรือโดยสารรับจ้าง	190
2.7 การประกันภัยความรับผิดต่อบุคคลภายนอก	190
2.8 การประกันภัยความรับผิดจากผลิตภัณฑ์	190
2.9 การประกันภัยความรับผิดจากการประกอบวิชาชีพ	191
2.10 การประกันภัยความรับผิดของนายจ้าง	191
2.11 การประกันภัยความรับผิดของกรรมการและเจ้าหน้าที่	191
บทที่ 11 การประกันสุขภาพ	193
1. ความคุ้มครองการประกันสุขภาพ	194
1.1 การประกันภัยคำรักษาพยาบาล	194
1.2 การประกันภัยการดูแลระยะยาว	200
1.3 การประกันภัยการชดเชยรายได้จากการทุพพลภาพ	201

	หน้า
2. องค์ประกอบการคำนวณเบี้ยประกันสุขภาพ	202
3. การบริหารความเสี่ยงภัยการประกันสุขภาพ	203
3.1 การพิจารณารับประกันภัยการประกันสุขภาพ	204
3.2 การควบคุมสถานะส่งเสริมภัยทางศีลธรรม	204
บทที่ 12 การประกันภัยต่อ	207
1. ประวัติความเป็นมาของการประกันภัยต่อ	209
2. ประโยชน์ของการประกันภัยต่อ	210
3. วิธีการการประกันภัยต่อ	212
3.1 การประกันภัยต่อเฉพาะราย	213
3.2 การประกันภัยต่อตามสัญญา	215
4. แบบของการประกันภัยต่อ	218
4.1 การประกันภัยต่อแบบเป็นสัดส่วน	218
4.2 การประกันภัยต่อแบบไม่เป็นสัดส่วน	218
บทที่ 13 โครงสร้างตลาดของธุรกิจประกันภัย	227
1. โครงสร้างตลาดของธุรกิจประกันภัย	227
2. ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ของธุรกิจประกันภัย	230
3. การกระจุกตัวและการแข่งขัน	232
4. การวิเคราะห์การแข่งขันของธุรกิจประกันภัยไทย	240
5. โครงสร้างของธุรกิจประกันภัยไทย	246
6. รูปแบบการดำเนินงานของบริษัทประกันภัย	248

บทที่ 14 แนวโน้มธุรกิจประกันภัย	251
1. Insurance Penetration and Insurance Density	254
2. สถานการณ์ธุรกิจประกันชีวิต	256
3. สถานการณ์ธุรกิจประกันวินาศภัย	261
4. การควบคุม กำกับดูแล และส่งเสริมธุรกิจประกันภัยของผู้กำกับดูแล	263
5. ทิศทางในอนาคตของธุรกิจประกันภัย	264
บรรณานุกรม	271